

Festetics-konferencia Püspökmolnáriban

ELŐSZÓ

Ha egy művelt magyar ember a Festetics család nevét hallja, bizonyára Festetics György, Keszthely és a Georgikon jut eszébe. Talán kevesek még azt is tudni vélik, hogy a család egyik sarja, Tasziló, egyedülálló módon a magyar arisztokraták közül hercegi rangot kapott. Azt viszont még kevesebben ismerik, hogy a család miként kötődött a 19–20. században Vas vármegyéhez. Nos, ebben kiemelt szerep jutott Kuglics Gábor történésznek, aki büszke lokálpatriótaként évtizedes munkájának eredményeképp tárta fel Püspökmolnári múltját és a Festetics család kapcsolódási pontjait. Eredményeit részben helytörténeti blogján, részben a Vasi Szemle hasábjain osztotta meg. Példaértékű serénykedésének köszönhető, hogy – az Emberi Erőforrások Minisztériuma és Püspökmolnári Község Önkormányzatának anyagi áldozatvállalásával – rendbe hozták (II.) György sírját a falu temetőjében az egykori miniszter, koronaőr halálának 140. évfordulóján. Kuglics Gábor lelkesedésének hála, 2023. április 22-én egy tudományos tanácskozáson ismerhette meg a szépszájú jelenlévő a kiegyezés korszakát, azon belül Festetics György politikai pályáját, valamint karitatív tevékenységének egy szeletét. Izgalmas kép kerekedett ki nemcsak a település és a gróf kapcsolatáról, hanem a magyar érzelmű arisztokrácia politikai kultúrájáról is. Számptalan érdekes megállapítás született, ami még a korszakban járatos érdeklődők számára is sok újdonságot tartogatott. Bár tisztában vagyunk azzal, hogy

akad még terület, ami új kutatók után kiált. Elsősorban a család gazdálkodásának az ügye, e téren végrehajtott reformjaikkal: hogyan sikerült (újra) nyereséges, korszerű agrárgazdaságot teremteniük? Mi volt ebben az általuk pénzügyileg támogatott tudásintézménynek, a Georgikonnak a szerepe? Vagy a másik, talán még érdekesebb és ilyen összefüggésben ritkán vizsgált terület: a mecenatúrájuk. Általában a magyar arisztokrácia, és ezen belül a Vas vármegyéhez kötődő arisztokrácia tettei, részletek, „morszák” minden írásban olvashatók, de biztosan nem véletlenül emlegették (II.) György nekrológiájában sokoldalú, hol nemzeti, hol humanisztikus, hol egyházi, hol lokális szempontokat előtérbe helyező magatartását. Nem lenne célszerűtlen a szétterült puzzlelapocskákat összerakni, amivel árnyaltabb kép alakulna ki a korabeli magyar arisztokráciáról is.

Összességében elmondhatjuk: a tanulmányok jó alapot adnak nemcsak ezen kérdések végiggondolására, hanem Festetics (II.) György biográfiájának elkészítésére is. A most közölt tanulmányok a konferencián elhangzott előadások írott változatai.

Addig is példaként szolgál más települések számára a Festetics család története, s így sokban hozzájárulhat egy olyan identitás kialakításához, amely saját múltjával, annak hálózati kapcsolataival is tisztában van.

Majthényi László